

www.ketab.ir

● فرهنگ و پیشرفت مطلوب
(مجموعه گفت‌وگوها با دکتر مهدی گلشنی)

● به کوشش سید حسین امامی

سرشناسه: گلشنی، مهدی، ۱۳۱۷. مصاحبه‌شونده.
عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ و پیشرفت مطلوب: (مجموعه گفت‌وگوها با دکتر مهدی گلشنی) // به کوشش: سیدحسین امامی.
مشخصات نشر: تهران: مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: ۷۰۰ ص. ISBN: 978-964-375-082-4
نوعیت فهرست‌نویسی: فیبا. یادداشت: کتابنامه.
عنوان بزرگ: مجموعه گفت‌وگوها با دکتر مهدی گلشنی.
موضوع: گلشنی، مهدی. -- مصاحبه‌ها.
Golshani, Mehdi -- Interviews. موضوع:
موضوع: فیزیکنان -- مصاحبه‌ها.
Physicists -- Interviews. موضوع:
شناسه افزوده: امامی، سیدحسین، ۱۳۵۶ - مصاحبه‌گر.
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ / ۸۱۵
رده‌بندی دیویی: ۵۳۰ / ۰۹۲
شماره کتابشناسی ملی: ۵۰۹۲۰۱۴

مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر

● فرهنگ و پیشرفت مطلوب (مجموعه گفت‌وگوها با دکتر مهدی گلشنی)

● به کوشش سید حسین امامی

● ناشر: مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر

● طراح جلد: سید ایمان نوری نجفی

● چاپ و صحافی: هنگام

● چاپ اول: ۹۷، ۳۰۰ نسخه

● قیمت: ۵۲۰۰۰ تومان

● شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۷۵-۰۸۲-۴

تهران: تقاطع بزرگراه شهید مدرس و خیابان شهید بهشتی، پلاک ۵۶

تلفن: ۸۸۵۰۵۴۰۲ - ۸۸۵۰۳۳۴۱

همه حقوق محفوظ است

فهرست

پیش‌فتار.....	۹
مقدمه.....	۱۱
مقدمه سید محمد امام.....	۱۳
بخش اول: علوم قدیم و علوم جدید.....	۱۹
بخش دوم: آموزش و پرورش خدای پرو نیست.....	۳۱
محیط علمی امروز ما تنها ترجمه و تقلید یا حاشیه‌نویسی است.....	۴۹
در حوزه علم کارمان شده ترجمه، تقلید و حشیه.....	۵۷
بخش سوم: تأثیر فرهنگ، اقتصاد و سیاست بر علم.....	۶۱
دچار فقدان پرورش تعهد هستیم.....	۸۷
دغدغه‌های علمی و فرهنگی من.....	۹۹
۱. مشکلات فرهنگی.....	۹۹
۱-۱. عقده حقارت در مقابل غرب.....	۱۰۰
۱-۲. بی‌اخلاقی.....	۱۰۱
۱-۳. انتقاداتپذیری و فقدان روحیه تسامح.....	۱۰۱
۱-۴. عدم توجه به کیفیت.....	۱۰۲
۱-۵. عدم رعایت شایسته‌سالاری.....	۱۰۲
۲. مشکلات علمی.....	۱۰۲
توجه اندک برنامه ششم توسعه به مسئله «فرهنگ».....	۱۰۵

دولت به اندازه اتومبیل به دانشگاه‌ها اهمیت نمی‌دهد.....	۱۰۹
دولت‌ها به فرهنگ اهمیت ندادند.....	۱۱۳
بخش چهارم: عوامل مؤثر بر پیشرفت علم.....	۱۱۷
بی‌توجهی به موانع شناخت؛ از موانع علم روز.....	۱۳۳
باید عمق علوم زیاد شود، نه تعداد کتاب‌ها و مقالات.....	۱۳۹
کشور باید خودکفا باشد تا حرف زور نشنود.....	۱۴۵
مقاله‌نویسی باید در جهت رفع نیازهای کشور باشد.....	۱۵۱
بخش پنجم: علم در تمدن اسلامی.....	۱۵۵
تمدن اسلامی: تأکید بر قرآن و سنت شکوفا می‌شود.....	۱۶۷
بخش ششم: ارتباط علم، دین و فلسفه.....	۱۷۱
علم و انسانیت.....	۱۹۱
مقدمه.....	۱۹۱
مشکلات علم ناشی از فقدان حکمت است.....	۱۹۹
بحران فقدان حکمت.....	۲۰۳
هاوکی‌نگ به محدودیت‌های علم تحلیلی بی‌اعتناست.....	۲۲۳
علم بی‌نیاز از دین نیست.....	۲۳۹
علم در جهان‌بینی دینی در چارچوب خداپاورانه قرار دارد.....	۲۴۵
علم و دین در طول همدیگرند.....	۲۴۹
بی‌ادبی‌های رایج در گفت‌وگوهای علمی رنج‌آور است.....	۲۵۵
فعالیت علمی بخشی از فعالیت فرد مسلمان طبق تأکید اسلام است.....	۲۵۹
بخش هفتم: علم دینی.....	۲۸۵
بررسی جایگاه علم در اسلام / مقدمات علم دینی.....	۲۹۷
در ابتدای عصر جدید موضوعی به نام علم دینی مطرح نبوده است.....	۳۲۳
چیستی علم دینی.....	۳۲۷
تأملاتی درباره نظریه علم دینی آیت‌الله جوادی آملی.....	۳۳۱
نیازمندی کنونی برای تعالی تمدن نوین اسلامی ایرانی.....	۳۵۳

۳۵۵.....	علم زیر چتر دین.....
۳۸۱.....	علم نمی‌تواند خدا را نفی کند.....
۳۸۹.....	علم تنها، نجات‌بخش نیست.....
۳۹۹.....	بخش هشتم: اسلامی کردن علوم انسانی
۴۰۷.....	لزوم ایجاد مطالعات میان‌رشته‌ای علوم پایه و علوم انسانی.....
۴۱۱.....	ایمان به توانستن، مقدمه تحول علوم انسانی است.....
۴۱۵.....	علوم با تضارب آرا و نقد رشد می‌کنند.....
۴۲۹.....	از ارسطو تا حد بل / فلسفه علوم انسانی بومی.....
۴۳۱.....	فلسفه علوم انسانی بومی.....
۴۳۵.....	بخش نهم: همه‌جانبه‌گرایی و علوم جدید
۴۵۱.....	بخش دهم: فلسفه زندگی، فلسفه و علم و فلسفه علم
۴۶۹.....	تجربه ایرانی رویارویی با فلسفه علم.....
۵۰۹.....	علم نمی‌تواند دین را نادیده بگیرد.....
۵۲۱.....	بخش یازدهم: جهانی‌شدن و فرهنگ
۵۳۷.....	حل مشکلات کشور در گرو توجه به علم انسان است.....
۵۵۱.....	ابهام در آتیه غرب، حتی در فضای تفکری غرب فایده اثبات است.....
۵۵۹.....	بخش دوازدهم: فرهنگ و نقدپذیری
۵۶۱.....	اکثر مقامات و مسئولان کشور نقدپذیر نیستند.....
۵۶۵.....	چرا دولت‌ها کمتر مسائل و موضوعاتشان را به فرهنگستان‌ها ارجاع می‌دهند.....
۵۷۱.....	بخش سیزدهم: بررسی اندیشه‌های پوپر و مطهری
۵۷۳.....	جمع محسنات شهید مطهری را کمتر در یک فرد دیده‌ام.....
۵۷۷.....	برخورد با پوپر در ایران افراطی یا تفریطی بوده است.....
۵۸۷.....	بخش چهاردهم: زندگی شخصی و علمی دکتر گلشنی
۵۸۹.....	حافظ می‌خوانم / بتهوون گوش می‌دهم / به ندرت تلویزیون می‌بینم.....
۵۹۹.....	از تهران تا برکلی.....
۶۰۷.....	علم در ایران دکان شده است.....

۶۲۵.....	امروزه از محیط‌های اخلاقی در کلاس‌های درس خبری نیست
۶۳۳.....	جوّ سالمی نسبت به تفکر دینی نداریم / دست‌های نامرئی در ترجمه
۶۵۹	فهرست آیات.....
۶۶۳	فهرست روایات.....
۶۶۵	فهرست اشعار.....
۶۶۷	نمایه.....
۶۸۵	نمایه موضوعی.....

پیشگفتار

در پرتو بسطی انقلاب شکوهمند اسلامی ایران، بار دیگر دین و معرفت دینی به‌ویژه تالیف معالم اسلامی، به عنوان فکر و فرهنگ مرقی و نجات‌بخش آدمی، بر عرصه حیات انسان معاصر ظاهر شد. تجدید حیات تعالیم و حیانی و ارزش‌های اسلامی از سویی سبب بیداری و خودباوری ملت‌های مسلمان و احیای روح ستم‌یزه در آنان شد و از دیگر سرباعث نمایان‌تر شدن سست‌پایگی مسلک‌ها، مکتب‌های بشری و نظام‌های مبتنی بر آنها گشت. بر این اساس، تحقیق دقیق، جامع و روشمند در خصوص زیرساخت‌های فکری اندیشه و معرفت اسلامی و مقایسه آنها با آرای متفکران غربی، از بایسته‌های کنونی است.

اثر حاضر با عنوان فرهنگ و پیشرفت مطلوب (مجموعه گفت‌وگوها با دکتر مهدی گلشنی) درباره معضله‌ها و ناهنجاری‌های علمی و فرهنگی کشور می‌باشد که به رشته تحریر درآمده است. اهم مسائلی که در این مجموعه مطرح شده‌اند عبارت است از: علوم قدیم و علوم جدید و تفاوت آنها؛ ضرورت توجه کامل به فرهنگ و نقش آن در پیشرفت همه‌جانبه کشور؛ بررسی وضعیت علمی و فرهنگی دانشگاه‌ها؛ ضرورت پرداختن به رفع نیازهای کشور و توجه به نوآوری در علوم روز؛ ضرورت توجه به مشکلات فرهنگی کشور و ریشه‌یابی آنها؛ رابطه علم و دین و ضرورت توجه به جهان‌بینی اسلامی؛ ضرورت تقویت هویت ملی-دینی؛ ضرورت توجه به شایسته‌سالاری در انتصاب‌ها؛ ضرورت

تعامل حوزه و دانشگاه؛ ضرورت توجه به علوم انسانی و لزوم برقرارکردن ارتباط بین علوم انسانی و سایر علوم؛ علم دینی و ضرورت پرداختن به آن در عصر ما؛ ضرورت توجه به نقش انسان‌سازی علوم؛ رابطه علم و تکنولوژی؛ مسائل جهانی‌شدن؛ پاسخ به شبهه‌هایی که تحت عنوان علم در مقابل خداآوری مطرح شده است؛ و در نهایت اهمیت توجه به مشترکات اسلام و سایر ادیان تجیدی.

اثر حاضر به کوشش جناب آقای سیدحسین امامی تدوین یافته و به زیور وابع آراسته شده است. در پایان لازم می‌دانیم، اولاً از مساعدت و مساعدی استاد محترم - ب. ا. - دکتر مهدی گلشنی و ثانیاً تدوین‌کننده محترم جناب آقای سیدحسین امامی - استار معزز جناب آقای محمود ابراهیم سعید، قدردانی و تشکر نماییم.

مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر (فام)